

Presentació del centre d'informació OMS/ICO sobre el virus del papil·loma humà i el càncer de cèrvix

4 de desembre de 2007, 19.30 h
Institut d'Estudis Catalans

Resums de les ponències

Ramon López

President i conseller delegat de l'Institut Català d'Oncologia (ICO)

L'Institut Català d'Oncologia (ICO) es va crear fa poc més de deu anys, el 1995, per donar resposta a la necessitat que tenia el país d'aproximar l'estudi i el tractament del càncer des d'un enfocament multidisciplinari i monogràfic. Actualment, és el centre de referència per a les malalties oncològiques per al 40 % de la població adulta de Catalunya, uns dos milions i mig de persones. Duu a terme l'activitat en tres centres (l'Hospitalet de Llobregat, Girona i Badalona) i, mitjançant convenis de col·laboració, en quinze hospitals comarcals. Gaudeix, doncs, d'una gran experiència i implantació territorial.

El centre d'informació OMS/ICO sobre el virus del papil·loma humà i el càncer de cèrvix és fruit d'un treball de trenta anys que relaciona les infeccions per virus amb l'aparició de càncers. Un treball dut a terme per l'equip que lidera Xavier Bosch, cap del Servei d'Epidemiologia de l'ICO i responsable d'aquest nou centre que avui presentem.

Maria Teresa Aguado

Coordinadora de la Iniciativa per a la Investigació de Vacunes, Productes i Desenvolupament de l'OMS

El càncer de coll d'úter és, arreu del món, el segon més freqüent en dones després del càncer de mama. Se'n diagnostiquen 471.000 casos nous cada any i produeixen 233.000 morts. A Europa és el tercer tumor amb més incidència en dones i el cinquè amb més mortalitat. A l'Estat espanyol és el segon tumor més freqüent en dones joves (fins a quaranta-quatre anys) després del càncer de mama. D'altra banda, és un càncer especialment freqüent en països pobres. Es calcula que el 81 % de casos es donen en països en desenvolupament.

La missió de l'OMS és reduir l'impacte de la infecció pel virus del papil·loma humà (VPH) i els tumors que provoca i disminuir les diferències que existeixen d'incidència entre gèneres i entre regions. Així, hem d'aplicar aquelles mesures preventives que s'han demostrat eficaces i, molt especialment, fer que arribin a tots els països. En aquest sentit, la citologia presenta avantatges, com ara l'eficàcia i l'alta especificitat. No obstant això, necessita infraestructures i

personal especialitzat que fan que sigui molt difícil d'implantar en l'àmbit global. És per això que hem de potenciar la prevenció primària, mitjançant l'educació sexual, per a reduir les pràctiques de risc, i l'aplicació de vacunes profilàctiques, que han demostrat que tenen una eficàcia i seguretat elevades. I és que les vacunes poden ser la solució per a reduir l'impacte del càncer de coll d'úter al món, especialment als països en desenvolupament.

Xavier Bosch

Cap del Servei d'Epidemiologia i registre del càncer de l'ICO

El VPH és el segon factor carcinogen humà més important després del tabac. En concret, és el responsable del 5 % de tots els tumors en humans. En les dones, el 10 % dels càncers són conseqüència del VPH, una xifra que arriba al 15 % en els països en vies de desenvolupament. Actualment, estem en una segona generació en la prevenció del càncer de coll d'úter. D'una banda, gràcies a la millora en el cribratge mitjançant l'ús de la tecnologia de l'ADN del VPH. D'una altra, pel desenvolupament de vacunes profilàctiques contra el VPH que han demostrat que són segures i eficaces.

En aquest sentit, l'HPV Information Centre té la missió d'informar desenes de milers de professionals d'arreu del món sobre les novetats que sorgeixen al voltant del virus i la seva prevenció. L'ICO, que acull el centre, té experiència no només en la investigació sobre el VPH, sinó també en la disseminació d'aquesta recerca. Ho demostren publicacions d'abast internacional com ara l'*HPV Today* i un programa de monografies de caràcter global i regional.

Xavier Castellsagué

Responsable del centre d'informació OMS/ICO

L'HPV Information Centre és un projecte d'abast mundial que recopila, processa i dissemina, en l'àmbit mundial, per a cent noranta-tres països i cinc regions mundials, indicadors específics relacionats amb el VPH i el càncer de coll d'úter. També disposa de dades sobre altres factors relacionats amb el càncer i sobre indicadors sociodemogràfics i d'immunització i cribratge, els quals són essencials per a avaluar, planificar i posar en marxa estratègies preventives per al càncer de coll d'úter. L'últim objectiu és facilitar decisions globals, regionals i específiques de cada país, sobre les opcions actuals i properes per a prevenir el càncer de coll d'úter.

L'HPV Information Centre genera, principalment, dos productes. Mitjançant la pàgina web www.who.int/hpvcentre, es poden consultar i explorar dades d'un país o regió o descarregar informes que resumeixen les dades disponibles més importants per a una zona concreta. Actualment, el centre ofereix dades per a cent noranta-tres països i cinc regions mundials. D'altra banda, també elabora monografies, publicacions tècniques sobre la història natural del VPH, el càncer i les estratègies possibles per a prevenir-lo.

Antoni Plasència

Director general de Salut Pública del Departament de Salut

El fet que l'Organització Mundial de la Salut hagi escollit l'Institut Català d'Oncologia com a centre de referència mundial en el virus del papil·loma humà i el càncer de coll d'úter és un reconeixement a la important tasca que durant trenta anys han dut a terme els investigadors de l'ICO.

L'equip encapçalat per Xavier Bosch ha fet de l'epidemiologia un instrument fonamental per a descriure l'etiologia del càncer de coll d'úter. Ha estat protagonista en establir la relació entre el virus del papil·loma i el càncer, i participa de manera directa en el disseny i l'avaluació d'una eina tan útil i prometedora com la vacuna contra el VPH.

L'HPV Information Centre és, al seu torn, un instrument de gran valor, ja que permet disposar d'informació rigorosa i imparcial de qualsevol part del món. Els professionals de la salut tenen a l'abast informació processada, adequada a les seves necessitats. Des de Catalunya traslladem al món informació de qualitat que permet als gestors i responsables sanitaris d'arreu millorar la qualitat de les decisions en l'àmbit del VPH i el càncer de coll d'úter.